

Sygn. akt I ACz 205/13

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu – Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Górecki (spr.)

Sędziowie: SA Jan Futro

del. SSO Ryszard Małecki

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2013 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.** przeciwko **R. K., M. K., R. W., E. K. i M. R.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego E. K. na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 2 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt I Nc 102/11

postanawia:

1. **oddalić zażalenie,**
2. **rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.**

Jan Futro Marek Górecki Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego E. K. o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty z dnia 12 maja 2011 r.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany E. K. wniósł o jego uchylenie i zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Skarżący podniósł, że oświadczenie woli w zakresie udzielenia poręczenia za wystawcę weksla ((...) sp. z o.o. w S.) zostało złożone pod wpływem groźby bezprawnej przedstawicieli powoda, która wywołała u pozwanego uzasadnioną obawę zagrożenia jego majątku. Groźba ta miała postać takiego zachowania, które „legalnie było dopuszczalne”, ale nakierowane było wprost na wymuszenie oświadczenia woli o udzieleniu poręczenia, co również stanowiło działanie sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Wskazał nadto, że przymusowe ściągnięcie należności może narazić go na niepowetowaną stratę. W celu przywrócenia stanu poprzedniego i odzyskania niesłusznie wyegzekwowanej kwoty pozwany będzie bowiem zmuszony do wytoczenia przeciwko powodowi procesu sądowego – co łączy się z koniecznością wyłożenia środków na koszty sądowe i znacznym czasem oczekiwania na pozytywne rozstrzygnięcie.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie i zasądzenie od pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zasadnie przyjął Sąd Okręgowy, że na możliwość wstrzymania wykonania nakazu zapłaty wpływ mają treść zarzutów oraz zagrożenie niepowetowaną szkodą wskutek jego wykonania, przekonująco też wywodząc, że przesłanki te nie ziściły się w okolicznościach sprawy.

Z materiału sprawy wynika, że pozwany E. K. zgodził się na poręczenie weksla zabezpieczającego spłatę kredytu zaciągniętego w dniu 16 lutego 2009 r. przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, a to jako jej wspólnik. Następnie został wezwany do wykupu weksla, z pominięciem jego wystawcy. Wybór osoby dłużnika wekslowego do której powód skierował wezwanie o wykup weksla stanowił jednak autonomiczną decyzję banku, podyktowaną jego interesem ekonomicznym. Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. z dnia 11 maja 1936 r. z późn. zm) poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Jeżeli zatem poręczył za wystawcę weksla własnego (jak w okolicznościach sprawy) jest głównym dłużnikiem wekslowym. Podobnie do swobodnego uznania wierzyciela pozostawało, czy domagać się spłaty długu od dłużnika wekslowego, czy dłużnika prawnorzeczowego w związku z zabezpieczeniem spłaty kredytu przez ustanowienie hipotek na nieruchomościach spółki.

Nie przekonują też argumenty mające świadczyć o nieważności poręczenia wekslowego - jako ustanowionego pod wpływem groźby bezprawnej pracowników powodowego banku. Wyjaśnienie, że uzależnienie przez powoda przyznania kredytu spółce od osobistego poręczenia jej wspólników wywołało u pozwanego lęk o bezpieczeństwo finansowe spółki, paraliżując jego swobodę decyzyjną, nie ma żadnych racjonalnych podstaw. Rzeczą powszechnie praktykowaną w obrocie bankowym jest wymaganie przez kredytodawców różnorodnych form zabezpieczeń spłaty kredytu – zależnie od zdolności kredytowej potencjalnego kredytobiorcy. Działania banku oferującego kredyt na bezpiecznych dla niego warunkach, nie można zatem traktować jako elementu presji psychicznej na kontrahenta. Jeśli zatem powód jako wspólnik spółki kredytobiorcy zgodził się na poręczenie weksla gwarancyjnego to należy zakładać, że dobrowolnie i świadomie przyjął na siebie ryzyko odpowiadania własnym majątkiem za zobowiązania spółki, przymuszony nie przez bank, a okoliczności w których znalazło się jego przedsiębiorstwo. W tym kontekście jako groźby bezprawnej nie można kwalifikować „zagrożenia”, że bez ustanowienia poręczenia wekslowego nie dojdzie do zawarcia umowy kredytu. Działanie banku stanowiło jedynie przejaw dbałości o własne interesy. Nie przesądzając na obecnym etapie postępowania trafności zarzutów od nakazu zapłaty, należy zatem uznać, że pozwany nie uprawdopodobnił skuteczności uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia o poręczeniu weksla w powołaniu na groźbę bezprawną.

Po wstępnym zbadaniu sprawy nie sposób też uznać, że weksel, będący podstawą wydania nakazu zapłaty, wypełniony został niezgodnie z porozumieniem wekslowym. Zarzut, że powód nie twierdził i nie wykazywał, że ziściły się przesłanki wypełnienia weksla (brak terminowej spłaty kredytu, brak spłaty jakiegokolwiek wymagalnej należności) oraz, że suma wekslowa odpowiada wysokości zadłużenia, nie przekonuje w sytuacji, kiedy pozwany okoliczności tych nie kwestionuje, a wysokość sumy wekslowej (2.874.467,88 zł) koresponduje z wysokością zobowiązania kredytowego (3.000.000 zł).

Brak też uzasadnionych podstaw by przyjąć, że wykonanie nakazu zapłaty narazi pozwanego na niepowetowaną szkodę. Skarżący nie przedstawił żadnych argumentów wskazujących na istnienie obiektywnej i realnej możliwości jego pokrzywdzenia w wyniku zaspokojenia się powoda z jego majątku na podstawie nieprawomocnego nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla. Oczywistym jest, że wykonanie orzeczenia zasądzającego kwotę pieniężną powoduje uszczerbek w dobrach majątkowych dłużnika. Gdyby jednak tylko taka szkoda miała być podstawą wstrzymania wykonalności nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla odpadłoby racjo legis dla instytucji jego natychmiastowej wykonalności. Słusznie pozwany zarzucił, że ocena czy potencjalna szkoda byłaby niepowetowana wymaga zbadania, czy możliwe będzie jej wyrównanie w następstwie zmiany rozstrzygnięcia. To zaś wymaga odwołania się do sytuacji majątkowej powodowego wierzyciela. Żalący nie podniósł tymczasem żadnych twierdzeń świadczących o tym, że

przywrócenie stanu poprzedniego jest zagrożone ze względu na kondycję finansową Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.. Argument odnoszący się do konieczności wszczęcia odrębnego postępowania i długiego czasu oczekiwania na jego wynik nie mógł odnieść skutku, tym bardziej że pozwany może złożyć wniosek w trybie art. 338 § 1 kpc w zw. z art. 353² kpc z tym skutkiem, że w przypadku ostatecznego wygrania przez niego sprawy, sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie orzeknie o zwrocie spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia.

W tym stanie rzeczy zażalenie pozwanego należało oddalić, a to na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc. Z mocy art. 108 § 1 kpc rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiono orzeczeniu kończącemu postępowanie w sprawie.

Jan Futro Marek Górecki Ryszard Małecki